

• FARMACEUTICKÝ OBZOR 8/2004 • SÚHRNY

• PREHLÁDY A EXPERIMENTÁLNE PRÁCE

K. ŠINDELÁŘOVÁ, J. ŠUBERT: Stanovení kyseliny 4-hydroxybenzoové a parabenů v konzervační vodě absorpcní spektrofotometrií v oblasti elektronových spekter a stabilita konzervační vody připravované v lékárnách /s. 199 – 202

Příspěvek se zabývá stanovením parabenů a kyseliny 4-hydroxybenzoové vedle sebe v konzervační vodě (obsahuje 0,067 % methylparabenu a 0,033 % propylparabenu). Pro stanovení parabenů byl vypracován postup využívající derivační absorpcní spektrofotometrii v ultrafialové oblasti (první derivace) v roztoku trometamolu 0,1mol/l při vlnové délce jednoho z průsečíků první derivace spektra kyselina 4-hydroxybenzoové s nulovou linií (234,5 nm). Pro stanovení kyseliny 4-hydroxybenzoové byl upraven spektrofotometrický postup založený na její reakci s 4-aminoantipyrinem a hexakyanoželezitanem draselným (měření při 505 nm). Oba postupy byly použity při sledování stability konzervační vody připravené v lékárnách.

Klíčová slova: parabeny – kyselina 4-hydroxybenzoová – konzervační voda – stanovení – spektrofotometrie – stabilita

P. MATEJKA, P. ŠVEC, J. SEGINKO, Z. HRABÁKOVÁ, A. ADAMEOVÁ, J. URBÍN, Z. GILDEINOVÁ: Záujem návštevníkov verejných lekárni o meranie základných parametrov určujúcich riziko rozvoja aterosklerózy v lekárni. /s. 203 – 208

Predmetom práce sú výstupy prvej fázy projektu nazванého „Chránme si svoje srdce“, ktorý je zameraný na uskutočnenie prevencie aterosklerózy v podmienkach verejných lekárni. Ide o analýzu odpovedí na vybrané otázky z dotazníkových prieskumov uskutočnených v rokoch 2001 až 2003 na vzorke 1141 respondentov – návštevníkov vybraných verejných lekárni v niektorých mestách Slovenskej republiky. Cieľom prieskumu bolo ukázať predbežný záujem návštevníkov lekárni o jednoduché skríningové vyšetrenie výskytu základných merateľných rizikových faktorov aterosklerózy priamo v lekárni.

Zistené výsledky ukazujú na vysoký záujem návštevníkov lekárni o takéto vyšetrenia, pričom väčšina respondentov by ich využila aj za určitý poplatok.

Jednoduché zmeranie hladiny cholesterolu, triglyceridov, glukózy a hodnôt krvného tlaku v spojení s odborným poradenstvom lekárnika by mohli prispieť k prevencii vzniku a rozvoja aterosklerózy – najrozšírenejšieho srdcovo-cievneho ochorenia nielen u nás, ale aj v celosvetovom meradle.

Kľúčové slova: ateroskleróza – rizikové faktory –verejná lekáreň – dotazník – záujem

- NOVÉ LIEKY

L. Černušková: Valproát semisodný (Valproate semisodium) /s. 209

- PERSONÁLIE

Z. Vitková: Prof. RNDr. PhMr. Hubert Žáček, DrSc. sa dožila 80 rokov /s. 211

- INFORMÁCIE

L. Martinec: European Pharmacopoeia 4 – Európsky liekopis 4 v slovenčine ako Slovenský liekopis 1, zväzok I – VII /s. 212

- ÚRADNÉ OZNAMY

VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 29. marca 2004 č. 239/2004 Z. z. o požiadavkách na klinické skúšanie a správnu klinickú prax /s. 213 – 216

- NOVÉ KNIHY /P. 217

- **FARMACEUTICKÝ OBZOR 8/2004 • SUMMARY**

- **REVIEWS AND ARTICLES**

K. ŠINDELÁŘOVÁ, J. ŠUBERT: DETERMINATION OF 4-HYDROXYBENZOIC ACID AND PARABENS IN PRESERVATIVE WATER BY ABSORPTION SPECTROPHOTOMETRY IN ELECTRON SPECTRA AND STABILITY OF PRESERVATIVE WATER PREPARED IN PHARMACY /p. 199 – 202

The present paper is concerned with the determination of parabens (methyl and propyl esters of 4-hydroxybenzoic acid) and 4-hydroxybenzoic acid beside one another in preservative water. The procedure using derivative UV absorption spectrophotometry (first derivation) in trometamol 0,1 M solution was elaborated for determination of parabens. For determination of 4-hydroxybenzoic acid the spectrophotometric procedure was modified based on its reaction with 4-aminoantipyrine and potassium hexaferricyanide (measurement in visible spectrum). Both procedures were used in the investigation of stability of preservative water prepared in pharmacies. The highest paraben decomposition observed was 4,5 % by 3,5 months after the preparation of preservative water. The decomposition was significantly lower with another samples.

Key words: parabens – 4-hydroxybenzoic acid – preservative water – determination – spectrophotometry – stability

**MATEJKÁ, P., ŠVEC, P., SEGINKO, J., HRABÁKOVÁ, Z., ADAMEOVÁ, A., URBÍN,
J., GILDEINOVÁ, Z.: Pharmacy customers Interest to be screened for basic risk factors
of atherosclerosis in community pharmacy /p. 203 – 208**

Outcomes from the first phase of the project named „Let's protect our heart“, which is focused on the prevention of atherosclerosis in community pharmacy setting are presented. The subject of this paper is an analyses of answers to selected questions from questionnaire surveys, which were performed between years 2001 - 2003 on the sample of 1141 responders – community pharmacy customers from some Slovak Towns. The results of this analyses survey should show preliminary interest of Slovak pharmacy customers to be screened for basic risk factors of atherosclerosis e.g. hypercholesterolemia, hyperglycaemia, hypertriglyceridemia and hypertension directly in community pharmacy.

The results suggest high interest of responders for such service in community pharmacy and also willingness to share financial expenses related to such procedure.

Simple measurement of blood cholesterol, triglycerides, glucose or pressure in combination with adequate consultation could contribute to prevention of atherosclerosis – the most frequent disease not only in Slovak republic, but also in the world.

K e y w o r d s: community pharmacy – screening for risk factors – atherosclerosis

• NEW DRUGS

L. Černušková: Valproate semisodium /p. 209

• PERSONALITIES /P. 211

• INFORMATION /P. 212

• ANNOUNCEMENTS /P. 213 – 216

• NEW BOOKS /P. 217